

Introduktion till ansökan om investeringsbidrag för nybyggnad av affärscentrum i Rätan.

Rätansbygden har under en följd av år haft en mycket negativ befolkningsutveckling. I takt med en minskande befolkning har såväl den kommersiella som den offentliga servicen försämrats. En försämrad service har i sin tur lett till ökad utflyttning. För att hejda denna negativa utveckling och för att vända trenden utarbetades en utvecklingsplan med stöd av medel från det så kallade leaderprogrammet. Ett av förslagen i denna utvecklingsplan var att sammanföra flera affärer till en strategisk plats vid vägkorsningen E45/Rv315.

I Rätansbyn finns en dagligvaruaffär, Grindes ICA, samt en bensinstation med bilverkstad och försäljning av biltillbehör m.m. Denna butik är också ombud för apotek, systembolag, post och ATG samt servicesplats för Shenker. I anslutning till bensinstationen finns också ett provisoriskt gatukök. I Handsjön finns en affär för jakt och fritid. Detta är de affärer som betjänar Rätansbygden och i mycket begränsad omfattning Överhogdal och Överturingen.

Dagligvaruaffären bedöms som helt nödvändig om befolkningen ska få sina mest basala behov tillgodosedda. Den har också av kommunen subventionerad hemsändningsverksamhet till äldre. Denna affär bedöms inte ha möjlighet att överleva om inte dess situation väsentligt förbättras. En nedläggning av ICA-affären skulle innebära en katastrof för bygden. De närmaste affärerna ligger; Klövsjö 25 km, Svenstavik 40 km och Ytterhogdal 40 km från Rätan.

Vägkorsningen E45/Rv 315 är en betydelsefull trafikpunkt för bygden. E45 har normalt en relativt stark trafik men speciellt under turistsäsongerna spelar den en betydelsefull roll. Flertalet besökande till Härjedalsfjällen –med Sveriges tredje största skidort – som kommer söder ifrån och samtliga som kommer öster ifrån passerar korsningen E45/Rv 315. Att sammanföra dagligvaruaffären, bensinstationen, affären för jakt och fiske, gatukök, turistinformation och eventuellt även andra serviceinrättningar till denna strategiska placering skulle öka kundunderlaget och göra att bygdens dagligvaruaffär kan leva vidare.

Hitintills har det inte funnits något privat företag som har åtagit sig att genomföra detta projekt. Därför kommer Rätansbygdens Byalag att gå in i projektet för att garantera en nödvändig kommersiell service för bygden genom att förvärva fastigheten och bygga upp en ny affärsbyggnad som sedan hyrs ut till de olika affärerna. Ekonomiskt kommer projektet att vara genomförbart och hyrorna för de olika affärerna blir rimliga.

Rätansbygdens byalag bildades i aug 2011 och är således en relativt ny organisation. Byalaget bildades dock genom en ombildning av en tidigare organisation nämligen Bergsalliansen för en levande landsbygd och bygger även i övrigt på starka kulturella traditioner i bygden. Dess

medlemmar består av 26 olika organisationer och 15 företag och är således starkt förankrad i bygden.

Vid bedömningen av Byalagets förmåga att ta ett ekonomiskt och finansiellt ansvar för detta projekt bör följande beaktas.

I ett avtal med det vindbolag som nu påbörjat uppförande av minst 26 och maximalt 31 vindkraftverk på mullberget har byalaget träffat ett avtal om en sk bygdepeng som innebär följande. Vid start av bygget, vilket kommer att ske under oktober månad 2012, ska bolaget utbetala 1 000 000 kr och därefter 0,6% av driftsintäkterna till Byalaget. När 26 verk är tagna i bruk beräknas Byalagets intäkter till mellan 800 000 och 1 200 000 kr per år. Ett garanterat lägsta belopp är satt till 500 000 kr per år.

Projektets ekonomi synes härigenom bli stabilt. Vad sedan gäller de olika affärernas/hyresgästernas ekonomiska förutsättningar kan sägas att deras hyreskostnader blir rimliga och bör ge en sund affärsverksamhet, naturligtvis under förutsättning av att investeringsbidrag beviljas. (Se bifogade kostnadskalkyl)

Uppsala 2012-10-01

Ivan Magnusson
Projektledare